
Vysoké školy nevědí, co s obtěžováním

Vysoké školy nevědí, co s obtěžováním

LIDOVÉ NOVINY

14.01.2010, autor: PAVLA KUBÁLKOVÁ

PRAHA Při přednášce bakalářského přírodovědného oboru se u studentky Terezy občas zastaví učitel a letmo se jí dotkne. Jindy zase poznamená, že by potřebovala soukromé doučování a zda nemá čas třeba o víkendu. Protože se o učiteli po škole říká, že si rád na studentky sáhne, dívce se na jeho hodiny nechce a množí se jí absence. Víc to ale řešit nebude, učitel se tak chová k většině studentek a žádá si nestěžuje.

Tereza tak patří mezi 78 procent studujících na českých vysokých školách, již mají zkušenost s chováním, které splňuje charakteristiku sexuálního obtěžování. 81 procent mladých lidí zná někoho, kdo obtěžování osobně zažil. Těch, kdo si ho prožili na vlastní kůži, a hlavně si to také uvědomují, jsou tři procenta. Ukázal to alespoň průzkum výzkumného týmu Univerzity Karlovy, který se loni uskutečnil na jedenácti vysokých školách.

"V absolutních číslech by to znamenalo, že sexuálně obtěžováno mohlo být až jedenáct tisíc studentů a studentek," reagovala Irena Smetáčková z Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy, která se na výzkumu podílela.

Jako reakce na průzkum nyní vznikla příručka s názvem Sexuální obtěžování na vysokých školách, již mají LN k dispozici. Příručka je určena výhradně pro vedení vysokých škol a vyučující.

Někteří studenti LN potvrdili, že o případech sexuálního harašení na fakultách slyšeli. Jednotlivé vysoké školy sice připouštějí, že sexuální obtěžování se děje, nicméně prý ne na jejich pracovišti. Podle Ireny Smetáčkové to potvrzuje, že vedení škol nevěnuje této problematice pozornost a neumí ji řešit. "Výzkum prokázal, že sexuální obtěžování na vysokých školách existuje, a nelze tedy říkat, že se nás to v Česku netýká," říká Smetáčková.

"Povinností škol je zajistit, aby studující měli příznivé podmínky pro studium. Proto musí vědět, co je sexuální obtěžování, jak ho poznat a řešit," vysvětlila Smetáčková, která je jednou z autorek příručky.

Příručka například jasně definuje, co sexuální obtěžování je, a rozděluje ho na dva druhy: sexuální nátlak v nerovném vztahu a vytváření nepřátelského prostředí. Mezi sexuální nátlak patří, když vyučující naznačí možnost úspěšného složení zkoušky výměnou za vyslyšení sexuálních návrhů.

Druhý typ obtěžování se projevuje tím, že vyučující přistupuje ke konkrétním studentům a studentkám jako k sexuálním objektům. "Komentují jejich vzhled, prohlížejí si je, dotýkají se jich, zvou je na soukromé schůzky, věnují jim nevyžádanou sexuální pozornost," vyjmenovala Irena Smetáčková. Do této skupiny patří i uplatňování genderových stereotypů. Třeba řeči o tom, že ženy nemají schopnost ke studiu některých oborů.

Vedení škol v příručce najde i rady, jak si obtěžování všimnout a jak se mu vyvarovat. Nevhodné je třeba pořádat semináře v restauracích či u vyučujících doma. Významný aspekt je i oslovování a vyvarování se osobně laděných rozhovorů.

To, že je sexuální obtěžování tématem na školách, potvrzují i studenti. "Osobně jsem se s tím nesetkal, ale slyšel jsem různé řeči o tom, že některý učitel dá na holky, jiný zase protežuje kluky," řekl Tomáš, šestadvacetiletý student Vysoké školy ekonomické.

Příručku v nejbližší době dostanou všichni vedoucí vysokých škol, univerzit a fakult.

Pod tlakem

Sexuální obtěžování je nátlak a vydírání spojené se získáním výhod, či naopak s tresty. Ale i vytváření nepřátelského prostředí pro ženy/muže jako skupiny nebo pro osoby kvůli jejich příslušnosti ke skupině žen/mužů.

Dopady obtěžování: pocity úzkosti, bezmoci, bolest hlavy, ztráta důvěry a sebedůvěry, poruchy spánku, letargie, izolace, zhoršené školní výsledky, fobie.